

Akcijski plan suzbijanja zlouporabe opojnih droga

Travanj 2005.

UVOD

Akcijski plan suzbijanja zlouporabe opojnih droga predstavlja poseban oblik provedbenog plana kojim se za nadležna ministarstva konkretiziraju smjernice Nacionalne strategija suzbijanja zlouporabe opojnih droga kao najvažnijeg strateškog dokumenta na području suzbijanja zlouporabe opojnih droga koji čini okosnicu za donošenje posebnih programa i zakonskih propisa, te okvir za djelovanje svih državnih institucija.

Nacionalna strategija suzbijanja zlouporabe opojnih droga u Republici Hrvatskoj donesena je 1996. godine, te je sukladno obvezama iz Nacionalnog programa Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji za 2005., potrebno izvršiti njeno usklađivanje sa standardima Europske zajednice na području suzbijanja zlouporabe opojnih droga i Europskom strategijom o drogama za 2005-2012. Stoga će se u tijeku ove godine u suradnji sa hrvatskim i europskim stručnjacima izraditi nova Nacionalna strategija suzbijanja zlouporabe opojnih droga.

Budući je europska praksa da se Akcijski planovi na temelju nacionalnih strategija za suzbijanje zlouporabe opojnih droga donose za vremensko razdoblje od 3 do 4 godine, nakon donošenja nove Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe opojnih droga izradit će se Akcijski plan za suzbijanje zlouporabe opojnih droga na razdoblje od 3 godine.

Slijedom navedenog, Povjerenstvo za suzbijanje zlouporabe opojnih droga Vlade Republike Hrvatske na svojoj V. sjednici održanoj 06. travnja 2005. donijelo je zaključak da za 2005. godinu Vlada Republike Hrvatske neće donijeti novi Akcijski plan suzbijanja zlouporabe opojnih droga već će nadležna tijela državne uprave i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koja su određena kao nositelji provedbe nastaviti u okviru svojih redovnih djelatnosti kontinuiranu provedbu mjera i aktivnosti iz Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe opojnih droga 2004. i mjera i aktivnosti koje su planirane, a nisu provedene.

Unatoč intenzivnim aktivnostima i mjerama koje se na području suzbijanja zlouporabe opojnih droga poduzimaju od strane svih nadležnih institucija uključenih u sustav borbe protiv ovisnosti, te financijskim sredstvima koja su za provođenje programa prevencije i suzbijanja zlouporabe opojnih droga, odnosno provedbu Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe opojnih droga izdvojena iz Državnog proračuna Republike Hrvatske kao i činjenici da su sva resorna ministarstva i ostala tijela državne uprave i lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvarila značajne rezultate na području suzbijanja zlouporabe opojnih droga što je vidljivo i iz Izvješća o provedbi Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe opojnih droga u Republici Hrvatskoj za 2002. i 2003. godinu i Izvješća o provedbi Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe opojnih droga za 2004. godinu, neophodno je nastaviti razvijati sustavniji i koordiniraniji pristup u rješavanju navedenog problema kao i osnaživanje institucionalnih i ljudskih resursa uključenih u sustav borbe protiv ovisnosti.

1. PREVENCIJA

1.1. Dječji vrtići, osnovne škole, srednje škole

Cilj: Bit prevencije u predškolskom i školskom sustavu je zaštita zdrave populacije, prepoznavanje i pružanje pomoći učenicima s rizičnim ponašanjima te stručna pomoć učenicima koji su već počeli konzumirati sredstva ovisnosti.

Ciljana skupina: Djeca predškolske i školske dobi, odgajatelji, učitelji i roditelji.

Predložene aktivnosti:

- Prilagoditi i provoditi preventivne programe sukladno dobi pojedine ciljane skupine.
- Unaprijediti rad vrtićnih/školskih povjerenstava za prevenciju ovisnosti u svim odgojno-obrazovnim ustanovama u čiji rad je potrebno uključiti predstavnike odgajatelja, prosvjetnih djelatnika, učenika, roditelja, stručnih suradnika.
- Promicati i financijski podupirati učeničke projekte vezane uz programe prevencije.
- Poticati aktivnije uključivanje roditelja u rad škole i njihovo sudjelovanje u preventivnim aktivnostima u sklopu školskih preventivnih programa.
- Poticati uključivanje učenika rizičnog ponašanja u rad izvannastavnih aktivnosti i na taj način pridonijeti njihovoj boljoj socijalizaciji te ih osposobiti za pravilno postupanje u izazovnim situacijama.
- nastaviti suradnju s Centrima za socijalnu skrb, Hrvatskim crvenim križem, centrima za prevenciju ovisnosti, službama školske medicine te udrugama na županijskoj razini.
- Provoditi ankete o pojavnosti ovisnosti među djecom i mladeži u osnovnim i srednjim školama te učeničkim domovima jedanput godišnje uz analizu i objavu rezultata.
- Programe provoditi kontinuirano i vrednovati učinjeno kako bi se dobile smjernice za daljnje osmišljavanje predškolskih i školskih preventivnih programa.
- Razvijati inovativne pristupe u prevenciji zlouporabe opojnih droga.

NOSITELJ: *Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, županijski zavodi za javno zdravstvo, uredi državne uprave u županijama, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, centri za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti, centri za socijalnu skrb, Crveni križ, nevladine organizacije, dječji vrtići, osnovne i srednje škole, učenički domovi*

- Osigurati čvršću integraciju sadržaja o ovisnostima u redovni i izborni školski program, dodatni rad te izvannastavne aktivnosti.

NOSITELJ: *Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa*

- Provesti program prevencije ovisnosti opojnih droga za djecu predškolske i školske dobi, odgajatelje, prosvjetne djelatnike i roditelje radi zaštite zdrave populacije, prepoznavanja i pružanja pomoći učenicima s rizičnim ponašanjem te pružanja stručne pomoći učenicima koji su već počeli konzumirati sredstva ovisnosti.

NOSITELJ: *Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, županijski Zavodi za javno zdravstvo*

- Osigurati uvođenje preventivnog programa kao posebnog oblika dodatnog rada u osnovne i srednje škole.

NOSITELJ: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, osnovne i srednje škole

- Uključivati djecu i mladež u sadržaje organiziranog provođenja slobodnog vremena koji potiču njihovu socijalizaciju, aktivni odmor i razonodu
- Sufinancirati rad nevladinih organizacija i drugih subjekata čiji su programi namijenjeni organiziranju slobodnog vremena djece i mladeži.
- Kontinuiranom suradnjom s drugim ministarstvima, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i udrugama raditi na promicanju izvanškolskih aktivnosti u kojima bi se osigurali besplatni treninzi i stručni nadzor, zatim besplatno korištenje sportskih i kulturnih objekata radi kvalitetnog organiziranja slobodnog vremena učenika, te sufinancirati sportske, kulturne i druge sadržaje, a kako bi osjetili skrb zajednice i sklonili se od loših utjecaja iz okruženja u kojem žive.
- Kontrolirati primjenu Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda i zakonskih odredaba o zabrani točenja i prodaje alkohola osobama mlađim od osamnaest godina te primjenu članka 95. Obiteljskog zakona kojim se ograničavaju noćni izlasci djetetu mlađem od šesnaest godina.
- U suradnji s lokalnim policijskim postajama provoditi preventivne mjere u okruženju škola i dječjih vrtića.

NOSITELJ: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, županijski Zavodi za javno zdravstvo, uredi državne uprave u županijama, policijske postaje MUP-a, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

- Kontinuirano osiguravati nabavku stručne literature, video materijala, CD-a te omogućiti pristup Internetu kako bi se prosvjetni djelatnici, roditelji i učenici dodatno educirali o problemu ovisnosti i pravilnom odabiru zdravih stilova života.
- Javnim tribinama, seminarima, okruglim stolovima i radionicama educirati profesore, ravnatelje, roditelje, stanovništvo u lokalnim zajednicama o štetnosti utjecaja opojnih droga i o načinima prepoznavanja znakova konzumiranja opojnih droga.
- Uspostaviti suradnju s lokalnim i dnevnim tiskom, školskim novinama i ostalim medijima kako bi se objavljivali radovi učenika i informirala javnost o aktivnostima odgojno-obrazovnih ustanova u provedbi preventivnih programa.

NOSITELJ: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, uredi državne uprave u županijama, dječji vrtići, osnovne i srednje škole, učenički domovi, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, županijski Zavodi za javno zdravstvo

- Na temelju izvješća županijskih koordinatora za provođenje preventivnih programa, Ministarstvo će prirediti plan aktivnosti za 2006. godinu.

NOSITELJ: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, uredi državne uprave u županijama, osnovne i srednje škole, učenički domovi

1.2. a) Domovi za djecu, odgojni domovi, odgojni zavodi

Cilj: Osnaživanje djece i mladeži smještene u ustanovama socijalne skrbi za lakše i uspješnije suočavanje s brojnim faktorima rizika kojima su, kao dodatno osjetljiva i socijalno ugrožena populacija, izloženi, posebice u odnosu na izazove zlouporabe opojnih droga.

Ciljana skupina: Djeca i mladež koja žive u domovima za djecu, odgojnim domovima i odgojnim zavodima u dobi od 12 do 18 godina.

Predložene aktivnosti:

- Sukladno Prioritetnim aktivnostima za dobrobit djece od 2003. do 2005. godine iz Nacionalnog programa djelovanja za djecu osmišljavati programe koji će u slobodnom vremenu poticati dječju socijalizaciju, stvaralačko izražavanje i djelovanje te aktivni odmor i razonodu.
- Nastaviti provedbu Program "Osnaživanjem protiv ovisnosti" u ustanovama socijalne skrbi namijenjenim zbrinjavanju djece i mladeži.
- Poticati i pratiti projekte i programe udruga koji pridonose afirmaciji socijalnih vještina djece i mladeži.

NOSITELJ: *Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi*

1.2.b) Klubovi za mlade

Cilj: Osiguranje prostora za okupljanje mladih u slobodno vrijeme u lokalnoj zajednici te osmišljavanje edukativnih i drugih sadržaja primjerenih dobi i interesima članova kluba.

Predložene aktivnosti:

- Nastaviti financiranje aktivnosti postojećih klubova za mlade iz državnog proračuna, te potaknuti osnivanje najmanje novih klubova u mjestima gdje oni još ne postoje, a u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- Pored aktivnosti klubova koje se odnose na smisleno korištenje slobodnog vremena, organizirati kvartalno najmanje jedno predavanje, tribine i sl., na kojoj sudjeluje liječnik, psiholog, socijalni radnik, predstavnik MUP-a ili drugi stručnjak koji se bavi problemom ovisnosti, te pored ostalih obuhvatiti područja; zdravstveni odgoj mladeži u zaštiti reproduktivnog i općeg zdravlja, te edukativni program o posljedicama konzumiranja opojnih sredstava.

NOSITELJ: *Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave*

1.2.c) Centri za obitelj

Cilj: Osnaživanje obitelji za uspješnije suočavanje s problemima zlouporabe opojnih droga, organiziranjem savjetodavnog rada s djecom i roditeljima vezano uz zluporabu opojnih droga.

Predložene aktivnosti:

- Nastaviti provođenje edukacijske i informativne aktivnosti s djecom i roditeljima u centrima za obitelj.
- Nastaviti financijski podržavati rad Centara za obitelj.
- Inicirati otvaranje novih Centra za obitelj, vodeći računa o njihovoj regionalnoj zastupljenosti.

NOSITELJ: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

1.3. Visoka učilišta

Cilj: U sklopu visokih učilišta dati važnost i prostor području ovisnosti o opojnim drogama, na način primjeren problemu i njegovoj društvenoj dimenziji.

Ciljana skupina: Studentska populacija.

Predložene aktivnosti:

- Provesti istraživanje raširenosti ovisnosti među studentskom populacijom kao i istraživanje o osviještenosti studentske populacije o problemu ovisnosti.
- U visokoobrazovnim ustanovama organizirati stručne skupove na temu suzbijanja zlouporabe opojnih droga.
- Financirati znanstvene i studentske projekte na temu ovisnosti.
- Poticati osposobljavanje i usavršavanje mladeži kako bi pridonijeli suzbijanju zlouporabe opojnih droga.

NOSITELJ: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

1.4. Oružane snage Republike Hrvatske

Cilj: Suzbijanje zlouporabe opojnih droga u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

Ciljana skupina: Pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Predložene aktivnosti:

- Koordinirati aktivnosti MORH-a i OS RH u sklopu prevencije i restriktivnih mjera koje provodi Povjerenstvo za prevenciju bolesti ovisnosti, kao i izrađivati izvješća o poduzetim restriktivnim mjerama i mjerama unutarnje prevencije.
- Provoditi mehanizme kontrole sprječavanja unosa opojnih droga u MORH i OS RH.
- Izrađivati promidžbeno edukativne materijale (letke, brošure, plakate) o štetnosti opojnih droga i distribuirati ih u službe MORH i OS RH.
- Osigurati primjenu Pravilnika o utvrđivanju zdravstvene sposobnosti za prijam u DVO i praćenje zdravstvenog stanja tijekom službe i Pravilnika o testiranju na opojne droge
- U sustavu represivnih mjera provedba nadzora od strane djelatnike Vojne policije, testiranje na uporabu sredstava ovisnosti, a u slučaju utvrđivanja konzumiranja opojnih droga odlukom vojno stegovnih sudova stegovno sankcionirati počinitelje.

- Pratiti raširenost zlouporabe droga i bolesti ovisnosti, te ocjenjivati provedene programe prevencije i represivne mjere.
- Suradivati sa zdravstvenim ustanovama i županijskim Centrima za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti.

NOSITELJ: Ministarstvo obrane

1.5. Centri za socijalnu skrb

Cilj: Rano otkrivanje ovisnika o drogama.

Ciljana skupina: Osobe s problemom ovisnosti o drogama i povremeni uzimatelji droga.

Predložene aktivnosti:

- U cilju ranog otkrivanja ovisnika o drogama u centrima za socijalnu skrb potrebno je ustrojiti službu za provođenje vanjskog rada s ovisnicima (*OUTREACH program*).
- Izraditi detaljan plan mjera i aktivnosti za provođenje vanjskog rada s ovisnicima.
- Educirati i zaposliti stručni kadar u sklopu centara za socijalnu skrb čija bi zadaća bila da djeluju na mjestima okupljanja ovisničke populacije.

NOSITELJ: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

1.6. Informiranje građana

Cilj: Informiranje i educiranje građana, a osobito mladeži, o bitnim sadržajima vezanim za zlouporabu opojnih droga kao i o utjecaju i štetnostima opojnih droga.

Ciljana skupina: Građani Republike Hrvatske.

1.6.a) Mediji

Predložene aktivnosti:

- kontinuirano provoditi kampanju (emitirati edukativno - informativne emisije, tiskanje plakata i sl.) s ciljem obrazovanja i informiranja djece, mladeži, roditelja i ostalih građana o utjecaju i štetnostima opojnih droga.

NOSITELJ: Javni mediji, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

1.6. b) Distribucija informativno-edukativnih materijala

- Izraditi promidžbeno - edukativne materijale o štetnosti opojnih droga koji su namijenjeni djeci, mladeži i njihovim roditeljima, te iste na temelju suglasnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa distribuirati u odgojno - obrazovne ustanove Republike Hrvatske.

NOSITELJ: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Hrvatski zavod za javno zdravstvo

- Publiciranje informativnog vodiča koji bi sadržavao sve bitne informacije vezane za zlouporabu opojnih droga, popis terapijskih zajednica, upute o ostvarivanju socijalnih, zdravstvenih i drugih prava ovisnika, telefonske brojeve centara za krizna stanja i drugih institucija koje mogu pružiti ovisnicima i njihovim roditeljima pomoć i potrebne informacije.
- Publicirati informativne i edukativne letke, brošure i druge materijale za djecu, mlade i roditelje.

NOSITELJ: *Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga*

1.7. Sustav ranog otkrivanja novih sintetičkih droga

Cilj: Otkrivanje značajnih rizika za zdravlje opće populacije te informiranje relevantnih institucija i službi što je brže moguće o pojavi novih sintetičkih droga na tržištu s glavnim ciljem prevencije širenja njihovih negativnih učinaka.

Ciljana skupina: Postojeći i potencijalni konzumenti sintetičkih droga.

Predložene aktivnosti:

- Izvršiti pripreme za uspostavljanje sustava brze izmjene informacija o proizvodnji, trgovini, uporabi i rizicima novih sintetičkih droga sukladno Sustavu ranog otkrivanja novih sintetičkih droga Europske unije.
- Informirati o pojavljivanju nove tvari na tržištu «brza reakcija» - odnosi se na identifikaciju tvari (kemijsko, ulično ime).
- Prikupljati komplementarne informacije o novoj tvari koje se odnose na postupak proizvodnje, načine zlouporabe i posljedice uzimanja te tvari s ciljem stvaranja kompletnije slike na europskoj razini – (postupak proizvodnje).
- Preventivnim aktivnostima otkrivanja novih sintetičkih droga i prikupljanja podataka o njihovim učincima i mogućim rizicima spriječiti ozbiljne ili fatalne intoksikacije.

NOSITELJ: *Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, Udruge za suzbijanje zlouporabe opojnih droga*

2. LIJEČENJE I REHABILITACIJA OVISNIKA

2.1. Terapijske zajednice

Cilj: Liječenje i rehabilitacija osoba ovisnih o drogama.

Ciljana skupina: Osobe s problemom ovisnosti o drogama i povremeni konzumenti droga.

Predložene aktivnosti:

- Otvoriti terapijsku zajednicu Pulac u Rijeci te izraditi plana rada i kadrovske strukture.
- Izvršiti pripreme radnje vezane uz otvaranje terapijskih zajednica u Jastrebarskom, Kneževu, (procjena ponuđenog terena i objekata, adaptacija, korisnici, stručno osoblje, plan rada i dr.).
- Za područje Dalmacije odrediti lokaciju za otvaranje terapijske zajednice.
- Osigurati stručnu pomoć i nadzor nad udrugama koje se u sklopu svoje djelatnosti bave tretmanom - rehabilitacijom ovisnika o drogama.
- Ustrojiti mrežu terapijskih zajednica i udruga koje pružaju pomoć ovisnicima o opojnim drogama u skladu s potrebama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

NOSITELJ: *Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Ured za udruge*

2.2. Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Cilj: Razviti sustav adekvatnog praćenja problema ovisnosti uz provedbu mjera i aktivnosti za sprečavanje, rano otkrivanje i suzbijanje ovisnosti te oblikovati nacionalnu doktrinu o prevenciji i liječenju ovisnosti i nadzirati njezinu primjenu.

Predložene aktivnosti:

- Ujedinjavati podatke iz područja ovisnosti i zlouporabe droga te analizirati podatke oboljelih ovisnika od zaraznih bolesti.
- Na temelju znanstvenih pokazatelja i epidemioloških podataka oblikovati i prilagoditi doktrinu prevencije ovisnosti i liječenja ovisnika te nadzor nad primjenom aktivnosti u sustavu zdravstva.

NOSITELJ: *Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski zavod za javno zdravstvo*

2.3. Centri za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti

Predložene aktivnosti:

- Provoditi «Harm Reduction» (smanjenja štete) programa u Centrima kojima će se omogućiti ovisnicima zamjena šprica, igala i drugog pribora te tiskanje i podjela edukativno-promotivnih materijala.
- provoditi supstitucijske terapije i načine izdavanja metadona na temelju Protokola za primjenu supstitucijskog programa liječenja ovisnika.

- uspoređivati i objedinjavati podatke iz registra praćenja stanja bolesti ovisnosti na razini županije.
- Provoditi programe prevencije ovisnosti u suradnji sa zdravstvenim službama na terenu.
- Organizirati i provoditi mjere sekundarne prevencije s rizičnim osobama, upućenima iz škole, od zdravstvenih službi ili centara za socijalnu skrb.
- Organizirati i provoditi aktivnosti za roditelje djece eksperimentatora.

NOSITELJ: *Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.*

2.4. Supstitucijski program - uporaba metadona

Cilj: Osigurati način dostupnosti metadonskog programa radi uključivanja što većeg broja ovisnika u program i njihov pristanak na liječenje u što ranijoj fazi ovisnosti. Cilj je reduciranje uzimanja heroina, detoksifikacija ovisnika (oslobađanje od fizičke ovisnosti, održavanje na metadonu supstitucija) za najteže slučajeve ovisnosti, poboljšavanje fizičkog i psihičkog zdravlja ovisnika, produljivanje života te smanjenje rizika od iznenadne smrti (overdose), kao i smanjenje kriminalne aktivnosti.

Ciljana skupina: Ovisnici kod kojih je već razvijena klinička slika ovisnosti o heroinu i pacijent nije u stanju apstinirati bez metadonske supstitucije (održavanja).

Predložene mjere:

- Donijeti Protokol za primjenu supstitucijskog programa liječenja ovisnika.
- Definirati načine distribucije metadona.

NOSITELJ: *Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi*

2.5. Primarna zdravstvena zaštita (obiteljski liječnici i liječnici školske medicine)

Predložene aktivnosti:

- Provoditi postupak prevencije i ranog otkrivanja konzumenata opojnih droga i postavljanje dijagnoze kod osoba koje već imaju razvijenu ovisnost.
- Raditi s ovisnicima i njihovim obiteljima, upućivati ih u centre za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti te sudjelovati u provođenju pojedinačnih programa pacijenata-ovisnika.
- Provoditi metadonski, supstitucijski program prema postupku propisanim Protokolom za primjenu supstitucijskog programa liječenja ovisnika.
- Osigurati kontinuirano provođenje preventivnog djelovanja u školama od strane liječnike školske medicine

NOSITELJ: *Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, domovi zdravlja, ordinacije liječnika obiteljske medicine i zavodi za javno zdravstvo - specijalisti školske medicine*

2.6. Detoksikacijske jedinice

Cilj: Pобољшanje liječenja ovisnika i povećanje broja izliječenih uz adekvatan rehabilitacijski tretman nakon završene detoksikacije.

Predložene aktivnosti:

- Završiti formiranje detoks jedinica u kliničkim i županijskim bolnicama, odnosno otvoriti detoksikacijske jedinice pri svim županijskim općim bolnicama.
- Povećati broj kreveta za liječenje ovisnika, odrediti broj kreveta za liječenje ovisnika o drogama, odrediti broj bolničkih dana za provođenje detoksikacijskog programa s obzirom na ovisnost o različitim vrstama droge.
- Formirati prihvatne dijagnostičke centre koji bi se brinuli o ovisnicima nakon uspješno završene detoksikacije prije odlaska na daljnji tretman u neku od postojećih terapijskih zajednica radi smanjenja stope recidiva.
- Stručno ekipirati detoksikacijske jedinice
- Edukacija djelatnika koji rade u detoksikacijskim jedinicama.

NOSITELJ: *Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave*

2.7. Harm reduction (smanjenje štete)

Cilj: Zaštita zdravlja mladih uz pomoć prioritetnih aktivnosti smanjenja posljedica konzumiranja droga, te prevencijom širenja virusnih zaraznih bolesti poput hepatitisa B, C i AIDS-a te drugih zaraznih bolesti.

Ciljana skupina: Rizična populacija ovisnika o opojnim drogama.

Predložene aktivnosti:

- U sklopu projekta prevencije AIDS-a Međunarodnoga globalnog fonda za AIDS, TBC i malariju Ujedinjenih naroda, provoditi u suradnji s Hrvatskim crvenim križem i prema utvrđenim propozicijama program zamjene šprica, igala te podjelu kondoma.
- Informirati ovisnike o mogućnostima uključenja u pojedine terapijske programe, zaštiti od predoziranja.
- provoditi testiranja na viruse HIV-a i hepatitisa.

NOSITELJ: *Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski crveni križ, županijski zavodi za javno zdravstvo, centri za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti*

2.8. Klubovi anonimnih narkomana

Cilj: Međusobna potpora ovisnika u održavanju apstinencije.

Ciljana skupina: Ovisnici o opojnim drogama i apstinenti.

Predložene aktivnosti:

- Organizirati testiranje na viruse HIV-a i hepatitisa.
- Osnovati nove klubove anonimnih ovisnika za pružanje psihološke pomoći, s aktivnostima usmjerenim na individualni i grupni rad, te na rad na oporavku ovisnika.

NOSITELJ: jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nevladine organizacije

2.9. Suradnja s udrugama građana koje se bave problematikom ovisnosti

Predložene aktivnosti:

- Unaprjeđivati suradnju s udrugama građana radi povećanja razine svijesti o štetnosti droga.
- Povećati efikasnost mjera prevencije ovisnosti, liječenja i rehabilitacije ovisnika.

NOSITELJ: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, nevladine organizacije

2.9.1. Ostale mjere

- Poticati osnivanje klubova roditelja ovisnika i liječenih ovisnika na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave radi međusobnog osnaživanja u borbi protiv ovisnosti, razmjene informacija i uzajamne podrške.
- Osnovati savjetovališta za probleme ovisnosti na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave uz suradnju s Centrom za socijalnu skrb, Crvenim križem, Caritasom i drugim humanitarnim organizacijama.
- Razvijati modele suradnje s nevladinim organizacijama u provođenju svih oblika liječenja i rehabilitacije.
- Otvarati centre za pomoć u resocijalizaciji ovisnika.

NOSITELJ: centri za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti, centri za socijalnu skrb, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nevladine organizacije, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

- Nastaviti program "Otvorenog - antidroga telefona" pri Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga.
- Aktivno se uključiti u provođenje svih programa u kojima su druga tijela nositelji aktivnosti.

NOSITELJ: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga

3. RESOCIJALIZACIJA OVISNIKA

3.1. Uloga društva u resocijalizaciji ovisnika

Cilj: Ponovno uključivanje ovisnika u društvenu zajednicu, nakon uspješno završenog programa rehabilitacije.

Ciljana skupina: Rehabilitirani ovisnici.

Predložene aktivnosti:

- Otvoriti centre za pomoć u resocijalizaciji ovisnika na način da im pomognu u ponovnoj integraciji u društvo.
- U suradnji sa Zavodom za zapošljavanje osigurati poticaje pri zapošljavanju osoba u resocijalizaciji s ciljem pomoći u pronalaženju privremenog ili stalnog zaposlenja.
- Plasirati na tržište usluge i robe proizvedene u komunama za ovisnike.
- Poticati osnivanje udruga za socijalnu potporu ovisnicima o opojnim drogama (koje pružaju usluge savjetovanja vezanih uz ostvarivanje prava na zapošljavanje, prekvalifikaciju, doškovanje i uključivanje u druge društvene aktivnosti).
- Razvijati suradnju stručnjaka i institucija za resocijalizaciju s institucijama za liječenje i penalni tretman ovisnika.
- Nastaviti provedbu projekta resocijalizacije na temelju analize stanja o kretanju bolesti ovisnosti u pojedinim županijama.
- Razvijati dugoročne individualne programe u sklopu kojih bi bili uključeni bivši ovisnici nakon završenog liječenja ili penalnog tretmana i osigurati njihovu stručnu evaluaciju.
- Poticati zapošljavanje bivših ovisnika u društvenom i privatnom sektoru.
- Inicirati osnivanje prihvatilišta za ovisnike koji se nakon završenog liječenja ili penalnog tretmana ne mogu vratiti u svoju obitelj.

NOSITELJ: *Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave*

- Nastaviti program završetka osnovnog i srednjeg školovanja ovisnicima koji su prekinuli školovanje zbog zlouporabe opojnih droga.

NOSITELJ: *Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, uredi državne uprave u županijama, nevladine organizacije, Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga*

4. SUZBIJANJE KRIMINALITETA DROGA

4.1. Nadzor granica

Cilj: Nadzorom državne granice suzbijati krijumčarenje opojnih droga i prekursora.

Predložene aktivnosti:

- Provoditi redovan i pojačani nadzor državne granice.
- Pojačati mjere usmjere na sprječavanje krijumčarenja opojnih droga na plovnoj granici.
- Provoditi kontinuiranu edukaciju vezanu uz predmetnu problematiku službenika granične policije (pomorske), te vodiča službenih pasa.
- Suzbijati organizirane oblike proizvodnje, krijumčarenja i preprodaje.
- Koordinirano i kontinuirano se suprotstavljati svim pojavnim oblicima krijumčarenja, preprodaje i proizvodnje opojnih droga na međunarodnoj razini, te pravovremeno uočavati nove pojavne oblike (modalitete, trendove) krijumčarenja i zlouporabe opojnih droga.
- Nastaviti uspješnu suradnju sa stranim policijama, službama i organizacijama (DEA, FBI, NCIS, Generalni sekretarijat Interpola, UNODC i drugi) koje se bave problematikom vezanom uz opojne droge.

NOSITELJ: *Ministarstvo unutarnjih poslova*

4.2. Tehničko uređenje i opremanje carinskih ispostava na graničnim prijelazima

Predložene aktivnosti:

- Provesti tehničko uređenje graničnih prijelaza, u cilju podizanja kvalitete kontrole robe i putnika, kao i poboljšanja mjera carinskog nadzora, radi suzbijanja svih pojava oblika krijumčarenja, pa tako i opojnih droga.
- Nastaviti distribuciju priručnih testova (testera) za otkrivanje i detekciju opojnih droga.

NOSITELJ: *Ministarstvo financija*

4.3. Kontrola uvoza, prometovanja i izvoza lijekova

Predložene aktivnosti:

- U postupku uvozno - izvoznog carinjenja u suradnji s Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi nastaviti kontrolu uvoza, prometovanja i izvoza na temelju dozvola za lijekove, te važećih lista za psihoaktivne stvari i prekursore.

NOSITELJ: *Ministarstvo financija, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi*

4.4. Suradnja sa MUP-om RH i ekipiranje odjela za suzbijanje krijumčarenja

Predložene aktivnosti:

- Ekipirati Službu za suzbijanje krijumčarenja u sklopu Carinske uprave (kao i uspostava odjela koji će se baviti isključivo drogama).

NOSITELJ: Ministarstvo financija, Ministarstvo unutarnjih poslova

4.5. Aktivnosti na stručnom osposobljavanju carinskih službenika za suzbijanje krijumčarenja opojnih droga

Cilj: Pojačanom kontrolom granica spriječiti ulazak droge u zemlju.

Predložene aktivnosti:

- Kontinuirano pratiti trendove droga.
- Distribuirati prikupljena izvješća o zapljenama u zemlji i inozemstvu.
- Slati posebna upozorenja utemeljena na prikupljenim informacijama uz pomoć izvještajnog rada, analitike i međunarodne suradnje.
- Pripremati i distribuirati materijale.
- Održavati stručne seminara, po uzoru na one koji su se proteklih godina organizirali u suradnji sa Carinskom službom Velike Britanije (HM Customs).

NOSITELJ: Ministarstvo financija

4.6. Suzbijanje zlouporabe - ulična redukcija

Cilj: Suzbiti preprodaju manjih količina opojnih droga.

Predložene aktivnosti:

- Koordinirano i kontinuirano sprječavati uspostavu otvorenih narkoscena, uz maksimalno otežavanje nabave, odnosno smanjivanje ponude (dostupnosti) opojnih droga na ilegalnom narkotržištu.

NOSITELJ: Ministarstvo unutarnjih poslova

4.7. Mjere sigurnosti u cestovnom prometu

Cilj: Povećanje sigurnosti u cestovnom prometu, odnosno smanjenje broja prometnih nezgoda koje izazivaju vozači pod utjecajem opojnih droga.

Ciljana skupina: Sudionici u cestovnom prometu.

Predložene aktivnosti:

- nastaviti provedbu sustav provjere vozača u cestovnom prometu na opojne droge, na temelju analize rezultate o provedbi u 2004. odrediti buduće aktivnosti (taktiku i metodiku postupanja, tehničko opremanje, edukaciju, preventivno djelovanje i dr.).
- nastaviti izobrazbu službenika prometne policije za provođenje provjere (ispitivanja) vozača u cestovnom prometu na opojne droge.

NOSITELJ: Ministarstvo unutarnjih poslova, tijelo državne uprave nadležno za normizaciju i mjeriteljstvo

4.8. Mjere sigurnosti u pomorskom prometu

Cilj: Povećanje sigurnosti u pomorskom prometu.

Ciljana skupina: Sudionici u pomorskom prometu.

Predložene aktivnosti:

- Uspostaviti sustav provjere na opojne droge sudionika u pomorskom prometu.

NOSITELJ: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka

4.9. Sprječavanje pranja novca

Cilj: Suzbijanje pranja novca stečenog ilegalnom trgovinom opojnim drogama.

Predložene aktivnosti:

- Provoditi mjere sustavnog praćenja i otkrivanja izvora protupravno stečenog novca te korištenja protupravno stečenog novca ilegalnom trgovinom opojnim drogama.
- Provoditi druge mjere sukladno Zakonu o sprječavanju pranja novca i Akcijskom planu o drogama Europske unije.

NOSITELJ: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo financija

5. ZAKONODAVSTVO

5.1. Normativna djelatnost

Predložene aktivnosti:

- Zakonom o kaznenom postupku urediti:
  1. Uređenje prethodnog kaznenog postupka izostavljanjem stadija istrage.
  2. Pretvaranje istražnog suca u suca prethodnog postupka, povjeravanje otkrivanja i istraživanja kaznenih djela državnom odvjetniku koji u pripremnom stadiju postaje tijelo s novim položajem i ulogom u skladu s definiranim ustavnim položajem neovisnog pravosudnog tijela odgovornog za kazneni progon svih kažnjivih djela.
  3. Prenošenje poslova istražnog suca na državno odvjetništvo i policiju uz organizacijske i materijalne pretpostavke za provedbu takvih promjena.
- Nastaviti analitičko praćenje izrečenih kaznenih sankcija u kaznenom postupku u odnosu na kazne u članku 173. Kaznenog zakona.
- Analizirati učinkovitosti primjene kaznene politike na predmete u kaznenom i prekršajnom postupku u svezi sa zlouporabom opojnih droga.

NOSITELJ: Ministarstvo pravosuđa

5.2. Tretman ovisnika u zatvorskom sustavu

Predložene aktivnosti:

- kontinuirano uspostavljati efikasne mehanizme sprječavanja unosa opojnih droga u zatvorske ustanove.
- nastaviti program tretmana ovisnika u zatvoru u Zagrebu i zatvoru u Splitu u suradnji s institucijama izvan zatvorskog sustava.
- Adaptirati objekt u kaznionici u Valturi-Puli u posebnu socioterapijsku kaznionicu u kojoj bi kaznu izvršavali ovisnici koji su neposredno prije dolaska na izvršavanje kazne bili uključeni u neki od terapijskih postupaka koji se provode u društvenoj zajednici i zatvorenici koju su za vrijeme izvršavanja kazne postigli rezultate na rješavanju problema vlastite ovisnosti.
- Uključiti centre za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti i nevladine organizacije u tretman zatvorenika-ovisnika o opojnim drogama za vrijeme izvršavanja kazne zatvora i uvjetnog otpusta.
- nastaviti provoditi preventivne programe za maloljetnike u odgojnim zavodima.

NOSITELJ: Ministarstvo pravosuđa

6. USTROJAVANJE INSTITUCIONALNIH OKVIRA ZA BORBU PROTIV OVISNOSTI O DROGAMA NA RAZINI ŽUPANIJA

Cilj: Ustrojavanje učinkovitog sustava za borbu protiv ovisnosti, razvijanje suradnje među državnim institucijama i nevladinim sektorom, koordinacija i evaluacija provođenja mjera i aktivnosti.

Predložene aktivnosti:

- osigurati kontinuirani rad županijska povjerenstva za suzbijanje zlouporabe opojnih droga u koja će biti uključeni stručnjaci iz područja školstva, socijalne skrbi, zdravstva, nevladinih organizacija i županijskih ureda državne uprave.
- pratiti aktivnosti koordinacije nevladinih organizacija koje se bave suzbijanjem zlouporabe opojnih droga na području županije i mreže nevladinih organizacija.
- Izraditi godišnje izvješće o provedbi Nacionalne strategije na razini županije i programe mjera i aktivnosti koje će se provoditi na razini županije, u koje je potrebno uključiti gradove i općine, te ih obvezati za njihovo provođenje.

NOSITELJ: *jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, uredi državne uprave, županijski zavod za javno zdravstvo, Ured za udruge, nevladine organizacije*

7. MEĐUNARODNA SURADNJA

Cilj: Unaprijediti međunarodnu suradnju na području suzbijanja zlouporabe opojnih droga.

Predložene aktivnosti:

- Uz održavanje odnosa s Odjelom za droge u MUP-u, bilateralne i multilateralne odnose u sklopu regionalnog RILO projekta, RILO će prosljeđivati svim carinarnicama obavijesti o tekućim tendencijama u krijumčarenju, na temelju prikupljenih obavještajnih podataka iz regije (srednja i istočna Europa) i šire, te stručnu literaturu o najnovijim pojavama i oblicima svih vrsta krijumčarenja.
- Nastavak suradnje s inozemnim institucijama na području razmjene podataka i analiza, a koje su izvan okvira postojećih bilateralnih odnosa, primjerice: CAFAO-Sarajevo (Ured europske komisije za carinsku i fiskalnu pomoć), WCO (Svjetska carinska organizacija), te s NCIS (Državna kriminalističko-obavještajna služba Velike Britanije).
- U suradnji s UNODC-om, nastaviti sudjelovanje Republike Hrvatske u regionalnom projektu na području smanjenja ponude i potražnje droga, pod nazivom "Jačanje sposobnosti za prikupljanje i analizu obavještajnih kriminalističkih podataka jugoistočne Europe".

NOSITELJ: *Ministarstvo financija, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga*

- Poticati implementaciju međunarodnih konvencija o narkotičnim drogama (iz 1961.), psihotropnim supstancijama (iz 1971.) i protiv nedopuštene trgovine narkoticima i psihotropnim supstancama (iz 1988.) kroz suradnju s nadležnim ministarstvima.
- Suradivati s međunarodnim organizacijama i institucijama koje se bave kontrolom i suzbijanjem

zloporabe opojnih droga, posebice s UNODC-om, INCB-om, UN-ovom Komisijom za narkotičke droge (CND), s Vijećem Europe (Grupa Pompidou), Svjetskom zdravstvenom organizacijom i drugim.

- Sudjelovati na redovnim godišnjim zasjedanjima CND-a.
- Sudjelovati na sastanku šefova nacionalnih tijela za suzbijanje zloporabe opojnih droga (HONLEA).
- Sudjelovati u radu Grupe za suradnju u borbi protiv zloporabe i nezakonite trgovine drogama VE-e (Pompidou Grupa).
- Sudjelovati na međunarodnim skupovima, kongresima o kontroli opojnih droga i psihotropnih supstancija.
- Uspostaviti blisku suradnju s odgovarajućim tijelima susjednih zemalja kako bi se na regionalnoj razini zajedničkim naporima zaustavio ilegalni promet drogama u regiji.
- Uspostaviti blisku suradnju sa zemljama članicama Europske unije na području suzbijanja zloporabe opojnih droga.
- Sudjelovati u radu neformalne regionalne radne skupine i to razmjenom informacija o implementaciji nacionalnih planova i programa u borbi protiv zloporabe opojnih droga i stručnih znanja, uključujući moguće zajedničke akcije između nadležnih tijela.

NOSITELJ: Ured za suzbijanje zloporabe opojnih droga u koordinaciji s nadležnim ministarstvima i tijelima državne uprave

8. ZNANSTVENA ISTRAŽIVANJA ZLOUPORABE OPOJNIH DROGA

Predložene aktivnosti:

- U sklopu rada institucija i organizacija iz područja zdravstva provoditi definirane teme iz područja prevencije, ranog otkrivanja, rehabilitacije i resocijalizacije ovisnika o drogama.
- Informirati se o svim rehabilitacijskim programima te organizirati savjetovanje na temu "Rehabilitacija ovisnika o drogama u Republici Hrvatskoj".

NOSITELJ: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

- Provoditi istraživanja vezana uz pojavnost i kretanje biomedicinskih i socijalnih uzroka ovisnosti, prevenciju i izvore ovisnosti te uzorke ponašanja zbog uporabe droga.
- Provoditi znanstvenu evaluaciju programa borbe protiv ovisnosti.

NOSITELJ: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Hrvatski zavod za javno zdravstvo

- Formirati referalni laboratorij za vršenje toksikoloških analiza biološkog materijala smrtno stradalih konzumenata opojnih droga pri Zavodu za sudsku medicinu i kriminalistiku Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, u cilju analiza i ujedinjavanja podataka o učestalosti i uzrocima smrtnosti ovisnika o opojnim drogama.

NOSITELJ: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo pravosuđa, Zavod za sudsku medicinu i kriminalistiku Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

9. IZOBRAZBA

Cilj: Izobrazba i osposobljavanje na području suzbijanja zlouporabe opojnih droga.

Predložene aktivnosti:

- Provoditi izobrazbu djelatnika u sustavu socijalne skrbi u svezi sa suzbijanjem zloupotrebe opojnih droga i u svezi s radom s ovisnicima.

NOSITELJ: *Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Ured za suzbijanje zloupotrebe opojnih droga*

- Organizirati sustavnu izobrazbu odgajatelja i prosvjetnih djelatnika o mjerama prevencije ovisnosti i afirmaciji zdravih stilova života te ih obvezati da stečeno znanje integriraju u svoj stručni rad s djecom i mladeži.
- Omogućiti kontinuiranu izobrazbu roditelja o problemu ovisnosti i prepoznavanju simptoma koji upućuju na uzimanje sredstava koja uzrokuju ovisnost, kao i izobrazbu o odgovornom roditeljstvu i utjecaju obitelji u izgradnji pozitivnih vrijednosti u djece i mladeži.

NOSITELJ: *Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, uredi državne uprave u županijama*

- Organizirati seminare za županijske koordinatore, ravnatelje i stručne suradnike u dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama te učeničkim domovima kako bi se osigurala što kvalitetnija provedba školskih preventivnih programa u svim odgojno-obrazovnim ustanovama Republike Hrvatske.

NOSITELJ: *Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, uredi državne uprave u županijama*

- Organizirati koordinativne seminare za županijske koordinatore zbog ocjene učinkovitosti provedbe preventivnih programa na njihovu području.

NOSITELJ: *Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, uredi državne uprave u županijama.*

- Edukacija zdravstvenih djelatnika, nastavnika i profesora, ravnatelja škola i vrtića, roditelja, studenata, školske i predškolske djece.

NOSITELJ: *Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ured za suzbijanje zloupotrebe opojnih droga*

- Edukacija liječnika koji provode ili će provoditi metadonsku terapiju, te izabranih doktora medicine koji imaju na skrbi ovisnike na supstitucijskom programu.

NOSITELJ: *Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski zavod za javno zdravstvo*

- Edukacija liječnika primarne zdravstvene zaštite i psihologa u OS RH.
- Edukacija za vojne liječnike u malim skupinama u centrima za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti.

- Nastavak edukacije psihologa u malim skupinama u centrima za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti.
- Stalna izobrazba djelatnog i ročnog sastava vezana uz zlouporabu opojnih droga.

NOSITELJ: Ministarstvo obrane

- Provoditi stalnu edukaciju sudaca i državnih odvjetnika i stručnih suradnika iz područja suzbijanja neovlaštene trgovine opojnim drogama.
- Osigurati uvjete za provođenje permanentne izobrazbe službenika zatvorskog sustava; suvremeni pristupi liječenju bolesti ovisnosti o opojnim drogama.
- Provesti ciljanu izobrazbu terapeuta za rad s ovisnicima o opojnim drogama i stručnu superviziju njihova rada koju provode vanjski stručnjaci.
- Osigurati edukativne letke, postere i publikacije za zatvorenike, te stručnu literaturu za službenike zatvorskog sustava iz područja ovisnosti.

NOSITELJ: Ministarstvo pravosuđa

- Provođenje izobrazbe djelatnika zaposlenih u industrijskom sektoru, trgovini ili poduzetništvu, koji upotrebljavaju ili proizvode, uvoze, izvoze ili provoze kemikalije (robe) odnosno njima trguju na temelju dozvola.
- Izobrazba uključuje održavanje seminara, tribina, te primjenu ostalih suvremenih načina izobrazbe (web stranica i sl.) uz pomoć kojih će se zainteresirani informirati o posebnom postupanju kemikalijama/prekursorima, mjerama nadzora i odgovornosti za postupanje i istinito izvještavanje nadležnih državnih tijela o relevantnim podacima o kemikalijama/prekursorima za droge.

NOSITELJ: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva

10. FINANCIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA IZVRŠENJE AKCIJSKOG PLANA SUZBIJANJA ZLOUPORABE OPOJNIH DROGA

Financijska sredstva za provedbu mjera i aktivnosti Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe opojnih droga osigurana su u okviru Državnog proračuna 2005. na proračunskim pozicijama nositelja.

Nositelji koji nemaju posebno osigurana sredstva za provedbu, provedba mjera i aktivnosti Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe opojnih droga izvršavat će se u okviru redovne djelatnosti.

ZAKLJUČAK

Svi nositelji zadataka u izvršenju Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga za 2005. godinu trebaju surađivati s nevladinim sektorom sukladno Programu suradnje Vlade Republike Hrvatske i nevladinog, neprofitnog sektora u Republici Hrvatskoj.